

Development of Learning Management Leadership of School Administrators under the Office of Provincial Learning Promotion in the Phuthani Province Group

Wuttikit Kotchawong^{1*} Adul Pimthong² and Vanich Prasertphorn³

^{1, 2, 3} northeastern university, Thailand

* Corresponding author. E-mail: Wuttikit.g@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were to study: 1) the current conditions, desirable conditions, and needs assessment of learning management leadership among school administrators, and 2) to propose guidelines for developing learning management leadership of school administrators under the Provincial Learning Promotion Office in the Phuthani Provincial Group. The sample consisted of 47 school administrators and 285 teachers, totaling 332 participants, selected through stratified random sampling. The data collection instrument was a 5-level rating scale questionnaire with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) between 0.66-1.00 and a reliability of 0.96. Statistics used included mean, standard deviation, and needs assessment index. Phase 2 studied the guidelines for developing learning management leadership of school administrators by specifically selecting 3 schools with best practices, analyzing interview transcripts of administrators using content analysis and descriptive narration.

Research findings revealed that: 1. The current condition of learning management leadership development among school administrators was overall at a moderate level. The desirable condition was at the highest level. When considering the needs assessment index by aspect, the highest need was in Information Technology Usage, followed by Shared Vision, while the lowest need was in Creativity. 2. The guidelines for developing learning management leadership of school administrators under the Provincial Learning Promotion Office in the Phuthani Provincial Group consisted of: 1) 5 guidelines for Information Technology Usage, 2) 5 guidelines for Shared Vision, 3) 5 guidelines for Team Learning, 4) 5 guidelines for Learning-Conducive Environment, and 5) 5 guidelines for Creativity.

Keywords: Development guidelines, Leadership, Managing learning for school administrators

การพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน

วุฒิกฤต คชวงษ์^{1*} อุดลย์ พิมพ์ทอง² และ วานิช ประเสริฐพร³

^{1, 2, 3} มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: Wuttikit.g@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและ 2) เสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 47 คน และ ครูจำนวน 285 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 332 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่น 0.96 สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้วิธีเลือกเฉพาะเจาะจงสถานศึกษาที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด จำนวน 3 แห่ง โดยถอดบทสัมภาษณ์ผู้บริหาร ใช้รูปแบบการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและการบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ดัชนีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุดคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ส่วนด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ 2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ประกอบด้วย 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 5 แนวทาง 2) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 5 แนวทาง 3) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม 5 แนวทาง 4) ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 5 แนวทาง 5) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 5 แนวทาง

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, ภาวะผู้นำ, จัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

© 2025 JISSD: Journal of Integration Social Sciences and Development

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีได้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของคนทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีอิทธิพลอย่างมาก ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ได้อย่างอิสระผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น ระบบการเรียนออนไลน์ แหล่งข้อมูลแบบเปิดและสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล สถานการณ์นี้ได้สร้างความท้าทายให้กับระบบการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนภายในห้องเรียน ที่ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของสถานที่ เวลา และวิธีการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสะท้อนถึงความจำเป็นในการปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการและพฤติกรรมของผู้เรียนในยุคดิจิทัล ในรูปแบบของการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไปนั้นจึงเป็นความท้าทายของกระทรวงศึกษาธิการที่มีบทบาทสำคัญในจัดและส่งเสริมการศึกษาในทุกระดับให้สอดคล้องกับ (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) “รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อย” ความ

เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นไม่เพียงส่งผลกระทบการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่ยังเกี่ยวเนื่องกับครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับที่ต้องพัฒนากลยุทธ์และการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของโลกในยุคดิจิทัล สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์กลางของการขับเคลื่อนการเรียนรู้ที่ทันสมัยมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการผลักดันและสร้างสรรค์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ที่สามารถสร้างวิสัยทัศน์ในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) พร้อมทั้งสนับสนุนครูผู้สอนในการพัฒนาศักยภาพและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและหลักการที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”

ภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นหัวใจสำคัญที่มีบทบาทชี้ขาดต่อประสิทธิผลของการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาและเป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของประเทศโดยรวม สถานศึกษาถูกมองว่าเป็นฐานรากในการสร้างทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพและพร้อมต่อการพัฒนาสังคม การมีผู้นำทางการศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และสามารถนำการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมเข้าสู่ระบบการศึกษาได้ จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีคุณภาพสูงขึ้น (ปทุมธรรมา มาเชก, 2565) สถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ หากองค์กรไม่ปรับตัว ก็จะถูกปิดตัว ผู้บริหารสถานศึกษาถ้าอยู่เฉย ๆ คือถอยหลัง เพราะโลกมันวิ่งไปข้างหน้าเร็ว หากท่านรู้ก่อนย่อมได้เปรียบกว่า โดยเฉพาะการประยุกต์นำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการศึกษาสู่ความสำเร็จในยุคที่ความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง (ปิยาภรณ์ พูลชัย, 2565) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา เป็นผู้วางแผนระบบการทำงานภายในโรงเรียนให้เป็นไปอย่างราบรื่น ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ศิลปวิทยาการ คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงาน อีกทั้งยังเป็นศูนย์รวมของความศรัทธาและความเลื่อมใสของผู้ร่วมงานเพื่อผลักดันให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยเฉพาะอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่บทบาทในการขับเคลื่อนการศึกษาให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ 1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง 3) การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ซึ่งมุ่งเน้น พัฒนาบุคคลให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนั้น ภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้จึงเป็นหัวใจสำคัญของการบริหาร ที่มีอิทธิพลต่อ การชักนำ โน้มน้าว ควบคุม ทิศทาง สร้างแรงจูงใจครูและบุคลากรในสถานศึกษา และวางแผนทรัพยากรถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายขององค์กร การตัดสินใจและการบริหารจัดการของผู้นำส่งผลโดยตรงต่อการสร้างความร่วมมือ การแก้ไขปัญหา และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ได้ประสบปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการนำภาวะผู้นำการจัดการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ทรัพยากรให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหารบางท่านไม่สามารถสร้างสรรคกลยุทธ์การเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการ ไม่สามารถจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้น่าสนใจ เหมาะสม และไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยมีสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นดังนี้ 1) รายงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดหนองคาย, 2567) ได้ระบุถึงปัญหาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตไว้ว่า สถานศึกษายังขาดระบบที่สามารถกระตุ้นและสนับสนุนให้ประชาชนทุกกลุ่ม ขาดแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมไม่สะดวกในการเข้าถึง 2) รายงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนประจำปีงบประมาณ 2567 (สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดบึงกาฬ, 2567) ได้ระบุถึงปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง พบว่า การจัดส่งเสริมอาชีพยังไม่ตอบสนองความต้องการเฉพาะด้านของผู้เรียนได้อย่างเพียงพอ ขาดการอบรมการพัฒนาหลักสูตรโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานเป็นไปตามระเบียบของทางราชการกำหนด คำสวดฝึกมีข้อจำกัดไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายและค่าครองชีพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน 3) ด้านการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ดังรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-NET) ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2567

(สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้, 2567) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพานที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดน้อยลง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นองค์ความรู้และเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการวางแผนพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเท่าเทียมทั่วถึง เพื่อสร้างความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่สามารถนำมาปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้บริหารสามารถประเมินตนเองได้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผลลัพธ์ของการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารในอนาคต ทำให้เกิดการปรับปรุงระบบการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม และนำไปสู่การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพานในภาพรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์วรรณกรรม เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพานเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่รับผิดชอบงานสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,051 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 54 คน และครู จำนวน 997 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่รับผิดชอบงานสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Taro Yamane (1973) ซึ่งมีความคลาดเคลื่อน .05 และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในระยะที่ 1 คือ แบบสอบถาม (ออนไลน์ด้วย Google Forms) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) ประกอบด้วย สถานภาพ(ตำแหน่ง) และสังกัดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ทั้ง 5 ด้าน 1) การเรียนรู้เป็นทีม 2) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 5) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพานีเพื่ออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3.2 นำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามพร้อมแนบบแบบสอบถามออนไลน์ด้วย Google Forms จัดส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผ่านระบบรับส่งหนังสือราชการอิเล็กทรอนิกส์ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพานี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลผลการศึกษาศาภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพานี

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดกระทำข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบ รายการ (Checklist) ประกอบด้วยสถานศึกษา และสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพานี โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

2. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาศาภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพานี

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

5.1.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความตรงเชิงเนื้อหา IOC และ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

5.1.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.1.3 ดัชนีความต้องการจำเป็น PNI (Modified)

5.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

5.2.1 สถิติที่ใช้ในตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไป และความเป็นประโยชน์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2.2 การวิเคราะห์เชิงข้อมูลเชิงเนื้อหา

ระยะที่ 2 สร้างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพานี

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา Best Practices เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพานี

1. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพานี จำนวน 3 แห่ง โดยสถานศึกษาดังกล่าว ได้รับการประเมินสาขา หน่วยงาน/สถานศึกษา ประเภท สกร. ระดับอำเภอ/เขต ดีเด่น ประจำปี 2567

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยใช้วิธีเลือกเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) รวมผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 1 คน จาก 3 สถานศึกษารวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 3 คน ดังต่อไปนี้ 1) ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ 2) ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี 3) ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอนาทม จังหวัดหนองคาย

ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพานี ทั้ง 5 ด้าน 1) การเรียนรู้เป็นทีม 2) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3)

ความคิดสร้างสรรค์ 4) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 5) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากการสังเคราะห์ ความต้องการจำเป็นพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ผู้วิจัยใช้วิธีการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลจากการประเมินความต้องการจำเป็น โดยอาศัยแบบการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล (Modified Priority Needs Index: PNI Modified) และถอดบทสัมภาษณ์ Best Practices ดีความหมายวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม 2) ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 5) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากการสังเคราะห์ผลค่าดัชนีความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index : (PNI Modified) และถอดบทสัมภาษณ์ Best Practices หาข้อสรุปตีความตรงเนื้อหาทั้งในประเด็นที่มีความเหมือนและความแตกต่าง โดยรูปแบบการวิจัยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ตามหลักการแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ของ ศาสตราจารย์เดมมิง (Deming) โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสิ้นจำนวน 7 คน

ขั้นตอนที่ 4 สรุป นำเสนอ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมาย ในการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ทำการเลือกสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 แห่ง โดยสถานศึกษาดังกล่าว ได้รับการประเมินสาขา หน่วยงาน/สถานศึกษา ประเภท สกร. ระดับอำเภอ/เขต ดีเด่น ประจำปี 2567

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน

2.2 ผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอสัมภาษณ์พร้อมแนบเอกสารสัมภาษณ์ ส่งถึงผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 คน ด้วยตนเอง ก่อนล่วงหน้าวันสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ศึกษาก่อน พร้อมทั้งประสานกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อกำหนดสถานที่ วัน เวลา ในการสัมภาษณ์ต่อไป

2.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองตามสถานที่ วัน เวลา ที่ได้ประสานไว้ในเบื้องต้น

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน

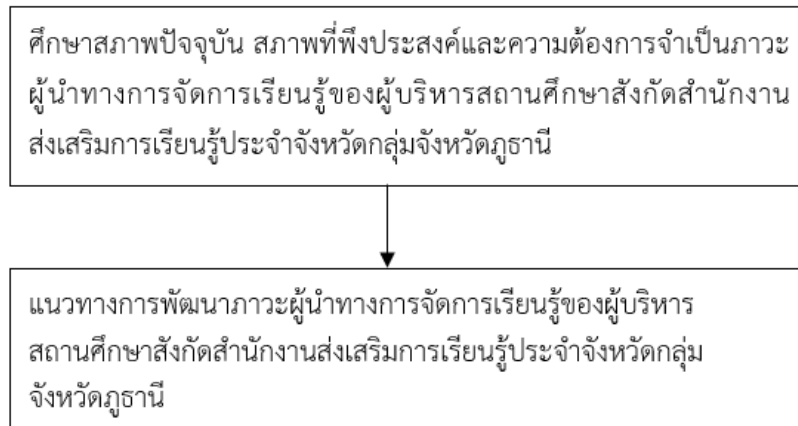
2.5 ตรวจให้คะแนนการประเมินความเหมาะสมแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ของโดยใช้เกณฑ์พิจารณาความเหมาะสมโดยใช้หลักการช่วงเท่า (Interval equal) ในการประมาณค่าจากมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ของค่ามัธยฐาน (Mode) และฐานนิยม (Mdn) ที่คำนวณได้ ดังนี้ (พงศเทพ จิระโร, 2552)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) จากแบบบันทึกการสัมภาษณ์ แล้วสรุปเป็นความเรียง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดไว้ดังนี้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ในภาพรวม

การพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI Modified	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	3.24	0.22	ปานกลาง	4.61	0.45	มากที่สุด	0.42	3
2. ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.30	0.32	ปานกลาง	4.64	0.54	มากที่สุด	0.41	4
3. ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.54	0.47	มาก	4.56	0.72	มากที่สุด	0.29	5
4. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	3.16	0.38	ปานกลาง	4.59	0.78	มากที่สุด	0.45	2
5. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.15	0.44	ปานกลาง	4.62	0.72	มากที่สุด	0.47	1
รวม	3.28	0.29	ปานกลาง	4.61	0.60	มากที่สุด	0.41	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.54$) รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.30$) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ($\bar{X} = 3.24$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 3.16$) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.15$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ

ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมาคือด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.62$) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ($\bar{X} = 4.61$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.59$) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.56$) ตามลำดับ

ดัชนีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ในภาพรวม อยู่ระหว่าง 0.29 - 0.47 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมีค่า PNI Modified มากที่สุดคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (PNI Modified = 0.47) รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (PNI Modified = 0.45) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม (PNI Modified = 0.42) ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (PNI Modified = 0.41) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความต้องการจำเป็นมีค่า PNI Modified น้อยที่สุด คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ (PNI Modified = 0.29)

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ที่ได้จากการวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็นและการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาที่เป็น Best Practices เพื่อจัดทำร่างแนวทางการพัฒนา จากนั้นจึงนำแนวทางดังกล่าวไปประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ และประโยชน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยมีแนวทางการพัฒนาทั้งหมด 5 ด้านจำนวน 25 ข้อ ตามรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า

2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร

2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พร้อมทั้งการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการดำเนินงานสถานศึกษา

2.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการนำเทคโนโลยีมามาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสนับสนุนเป้าหมายของสถานศึกษา

2.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญด้านงบประมาณและจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอสำหรับการพัฒนาและนำนวัตกรรมการเรียนรู้

2.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของบุคลากรและนำแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

2.1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการอบรมและพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย

2.2. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน พบว่า

2.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศที่เปิดโอกาสให้บุคลากรแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าหมายขององค์กร

2.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศที่เปิดโอกาสให้บุคลากรแลกเปลี่ยนความคิดเห็นองค์ความรู้และประสบการณ์ในเป้าหมายของสถานศึกษา

2.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนมีกระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

2.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับทิศทางและแนวทางพัฒนาสถานศึกษา

2.2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดวิสัยทัศน์ สร้างการตระหนักรู้ และส่งเสริมให้เกิดความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

2.2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานและพัฒนาตนเองเพื่อสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

2.3. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม พบว่า

2.3.1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันในทีมอย่างเป็นระบบ

2.3.2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการทำงานร่วมกันในทีมเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และข้อมูลร่วมกันภายในสถานศึกษา

2.3.3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรในทีมมีการตัดสินใจร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์ ช่วยเหลือกันและสร้างความไว้วางใจที่ดีต่อกันในระหว่างการทำงาน

2.3.4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้สมาชิกในทีมมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์

2.3.5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นให้เกิดความสามัคคีในทีมช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

2.4. ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พบว่า

2.4.1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่เข้าถึงง่ายและตอบสนองความต้องการของบุคลากรเหมาะสมในการทำงานของครูและการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

2.4.2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมต่อออกแบบห้องเรียนที่มีความยืดหยุ่นเน้นการจัดพื้นที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2.4.3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และการทำงานของผู้เรียนและบุคลากร

2.4.4. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างคุ้มค่า

2.4.5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลและพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

2.5. ด้านความคิดสร้างสรรค์ พบว่า

2.5.1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้ครูสามารถคิดค้นและทดลองแนวทางการจัดการเรียนรู้

2.5.2. บริหารสถานศึกษาควรใช้ความรู้และประสบการณ์ในการแก้ปัญหอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.5.3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวและปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารตามสถานการณ์พร้อมทั้งสนับสนุนนวัตกรรมที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงและเป็นประโยชน์ในสถานศึกษา

2.5.4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรคิดอย่างละเอียดรอบคอบก่อนตัดสินใจในเรื่องสำคัญ

2.5.5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันเพื่อให้บุคลากรกล้าแสดงออกถึงความคิดที่สร้างสรรค์

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษายังเผชิญกับข้อจำกัดหลายประการที่ส่งผลให้การพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ยังไม่สามารถดำเนินไปได้เต็มที่ แม้ว่าผู้บริหารจะตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นผู้นำที่สามารถขับเคลื่อนการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด แต่ปัจจัยด้านโครงสร้างการบริหารงาน การสนับสนุนทรัพยากร และความพร้อมของบุคลากรยังเป็นอุปสรรคที่ทำให้การพัฒนาอย่างไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ปัญหาด้านงบประมาณและโอกาสในการพัฒนาครูยังคงเป็นข้อจำกัดสำคัญ ทำให้ครูบางส่วนไม่ได้รับการอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเองหรือแนวโน้มทางการศึกษายุคใหม่ การกำหนดแนวทางและทิศทางของสถานศึกษา ครูบางส่วนยังไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการศึกษาอย่างแท้จริง ทำให้เกิดความไม่สอดคล้องระหว่างนโยบายและการปฏิบัติงานจริงในระดับสถานศึกษา อีกทั้ง การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาให้มีความทันสมัยมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรและงบประมาณที่เพียงพอ ส่งผลให้ ขาดการพัฒนาโครงสร้างที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับกับ มั่นพนา ออพานิชกิจ (2565) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี พบว่า เขต 3 สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดอุดรธานี โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการคาดหวังให้เป็นผู้นำที่จะสามารถขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำในแต่ละด้านมีระดับความสำคัญแตกต่างกัน โดยด้านที่ได้รับการคาดหวังสูงสุดคือ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เนื่องจากสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้โดยตรง ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัดหาและพัฒนาทรัพยากรที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นสื่อการเรียนการสอน หรือการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ รวมถึงการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและผู้เรียน นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ก็เป็นอีกด้านที่มีความสำคัญ เนื่องจากในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการเรียนรู้ รวมถึงส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบททางการศึกษาในปัจจุบัน ทั้งนี้ การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของครูและบุคลากรก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ โดยส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและแนวคิดใหม่ๆ และสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ผ่านการจัดอบรม ศึกษาดูงาน และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้ครูและบุคลากรได้รับโอกาสในการพัฒนาองค์ความรู้และสามารถนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม การเรียนรู้เป็นทีม ผู้บริหารก็ควรให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันภายในองค์กรมากขึ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและบุคลากร การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้สามารถพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ขบาไพร ศรีโยธา (2565) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม พบว่า ดัชนีของความต้องการจำเป็น (PNI Modifieds) เฉลี่ยเท่ากับ 0.41 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดอุดรธานี สูงเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีค่า ความต้องการจำเป็น (PNI Modifieds) เท่ากับ 0.47 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูมีความคาดหวังที่ต้องการให้ผู้บริหารมีบทบาทในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของครูและบุคลากร รวมถึงการกระตุ้นให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ด้านเทคโนโลยีและสามารถบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการบริหารจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม รวมถึงต้องมีส่วนร่วมที่ชัดเจนในการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนเป้าหมายของสถานศึกษา เพื่อให้การนำเทคโนโลยีมาใช้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับ มั่นพนา ออพานิชกิจ (2565) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในภาพรวมพบว่า สภาพที่พึงประสงค์มีความต้องการ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีค่า (PNI Modifieds) อยู่ระหว่าง 0.279-0.354 รายการความต้องการที่พบ มีค่า (PNI Modifieds) สูงสุดลำดับ 1 คือนวัตกรรมการเรียนรู้ ลำดับที่ 2 คือ การใช้เทคโนโลยี ลำดับที่ 3 คือ ความยืดหยุ่น ลำดับที่ 4 คือ ความคิดสร้างสรรค์ ลำดับที่ 5 คือ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ลำดับที่ 6 คือ การบูรณาการ ลำดับที่ 7 คือ การเรียนรู้เป็นทีม และลำดับที่ 8 คือ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสอดคล้องกับสิริมาศ จันทรเพ็ญสุริยา (2566) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาราย

ด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน

ผลการศึกษาศึกษาการสร้างความก้าวหน้าภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน

1. ด้านการใช้เทคโนโลยี คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พร้อมทั้งการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการดำเนินงานสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสนับสนุนเป้าหมายของสถานศึกษา 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญด้านงบประมาณและจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอสำหรับการพัฒนาและนำนวัตกรรมการเรียนรู้ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของบุคลากรและนำแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการอบรมและพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย

2. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศที่เปิดโอกาสให้บุคลากรแลกเปลี่ยนความคิดเห็นองค์ความรู้และประสบการณ์ในเป้าหมายของสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนมีกระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับทิศทางและแนวทางพัฒนาสถานศึกษา 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดวิสัยทัศน์ สร้างการตระหนักรู้ และส่งเสริมให้เกิดความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายเดียวกัน 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานและพัฒนาตนเองเพื่อสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

3. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันในทีมอย่างเป็นระบบ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการทำงานร่วมกันในทีมเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และข้อมูลร่วมกันภายในสถานศึกษา 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรในทีมมีการตัดสินใจร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์ ช่วยเหลือกันและสร้างความไว้วางใจที่ดีต่อกันในระหว่างการทำงาน 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้สมาชิกในทีมมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นให้เกิดความสามัคคีในทีมช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

4. ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่เข้าถึงง่ายและตอบสนองความต้องการของบุคลากรเหมาะสมในการทำงานของครูและการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมต่อออกแบบห้องเรียนที่มีความยืดหยุ่นเน้นที่การจัดพื้นที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และการทำงานของผู้เรียนและบุคลากร 4) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างคุ้มค่า 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลและพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

5. ด้านความคิดสร้างสรรค์ คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้ครูสามารถคิดค้นและทดลองแนวทางการจัดการเรียนรู้ 2) บริหารสถานศึกษาควรใช้ความรู้และประสบการณ์ในการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวและปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารตามสถานการณ์พร้อมทั้งสนับสนุนนวัตกรรมที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงและเป็นประโยชน์ในสถานศึกษา 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรคิดอย่างละเอียดรอบคอบก่อนตัดสินใจในเรื่องสำคัญ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันเพื่อให้บุคลากรกล้าแสดงออกถึงความคิดที่สร้างสรรค์

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัยดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้เป็น ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ

2. สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ

3. ดัชนีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ในภาพรวม เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมีค่า PNI Modifieds มากที่สุดคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามลำดับ และด้านที่มีความต้องการจำเป็นมีค่า PNI Modifieds น้อยที่สุด คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน ประกอบด้วย 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 5 แนวทาง 2) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 5 แนวทาง 3) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม 5 แนวทาง 4) ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 5 แนวทาง 5) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 5 แนวทาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่สนับสนุนการนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในกระบวนการบริหารและการเรียนการสอน อาทิ การบูรณาการเทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษา การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และการเสริมสร้างทักษะด้านเทคโนโลยีให้แก่ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารควรจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรระยะยาวที่สอดคล้องกับภาวะผู้นำทางการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาทักษะด้านการบริหารและการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพพร้อมทั้งมีการประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำเป็นระยะ และนำผลที่ได้มาปรับปรุงแนวทางการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน พบว่าด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้นควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยี เพื่อนำมาศึกษาหาแนวทางหรือ รูปแบบการพัฒนา ในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดกลุ่มจังหวัดภูพาน พบว่าแนวทางดังกล่าวมี ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นควรมีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาไป ต่อยอดหรือขยายผล ในการพัฒนากลยุทธ์บริหารการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยอาจดำเนินการในรูปแบบของการพัฒนาโมเดลภาวะผู้นำที่สามารถนำไปใช้ได้จริง หรือการจัดทำคู่มือแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและนำไปใช้ได้อย่างเป็นระบบ

2.3 ควรมีการขยายขอบเขตการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารไปยัง พื้นที่อื่น ๆ หรือกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน เช่น สถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน หรือสถานศึกษาที่อยู่ในบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและสะท้อนถึงความต้องการที่แตกต่างกันของแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้สามารถนำไป วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และพัฒนาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในระดับประเทศ ได้อย่างเหมาะสมและตรงตามบริบทของแต่ละพื้นที่มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- खापाพร ศรีโยธา. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). หลักการวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปิยาภรณ์ พูลชัย. (2565). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บุญณัฐ มาเชค. 2565. การบริหารองค์การทางการศึกษาในยุคดิจิทัล. [ม.ป.ท.: ม.ป.ป.]
- พงศ์เทพ จิระโร. (2552). หลักการวิจัยทางการศึกษา. ชลบุรี: ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มัทนา ออพานิชกิจ. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก.
- สิริมาศ จันทร์เพ็ญสุริยา. (2566). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดบึงกาฬ. (2567). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา. กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้. (2567). ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567. กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An introductory analysis (3rded.)*. New York: Harper and Row.